

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی رفسنجان

معاونت آموزشی (مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی)

دانشکده پزشکی (گروه علوم تشریح)

دفتر توسعه آموزش علوم پزشکی دانشکده پزشکی

طرح درس

نام درس: آناتومی تنه ۱ تعداد و نوع واحد: ۴/۵ رشته تحصیلی: کارشناسی ارشد آناتومی سال تحصیلی: ۱۴۰۱-۱۴۰۰ مدرس: دکتر محمد محسن تقوی - دکتر احمد

شبانای زاده

مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد دانشجویان: کارشناسی ارشد آناتومی

مدت زمان ارائه درس: یک ترم نیمسال تحصیلی: اول محل برگزاری: دانشکده پزشکی

هدف کلی درس: آشنایی با ساختمان و اعضای تشریحی قفسه سینه، حفره شکم، مجاورات و تشخیص موقعیت هر عضو

اهداف کلی:

۱- آشنایی با استخوانهای قفسه سینه و ستون مهره ای و نکات بالینی و رادیولوژیک

۲- آشنایی با عضلات جدار قفسه سینه و جدار شکم و عروق و اعصاب آنها

۳- آشنایی با میان سینه و محتویات آن

۴- آشنایی با سیستم قلب و عروق

۵- آشنایی با مجاری هوایی، ریه ها و پرده جنب و نکات بالینی

ردیف	تاریخ جلسه	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی: شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطه	روش یاددهی* یادگیری	مواد و وسایل آموزشی	زمان جلسه (دقیقه)	تکالیف دانشجوی	نحوه**ارزشیابی و درصد آن
۱		ترمینولوژی و اصطلاحات آناتومی	دانشجو در پایان دوره بایستی بتواند: ۱- صفحات آناتومی را بشناسد و آنها را در روی بدن خود یا دیگری نشان دهد. ۲- اصطلاحات رایج در آناتومی	شناختی	تئوری: به صورت کنفرانس و پرسش و پاسخ و استفاده از پروژکتور اسلاید	کامپیوتر و مولاز و اسلاید	۹۰ دقیقه	مطالعه دروس	تئوری و عملی

* روش یاددهی - یادگیری می‌تواند شامل: سخنرانی، مباحثه‌ای - گروهی کوچک، نمایشی - حل مسئله - پرسش و پاسخ - گردش علمی، آزمایشی

** آزمون‌ها بر اساس اهداف می‌توانند به صورت آزمون ورودی (آگاهی از سطح آمادگی دانشجویان) مرحله‌ای یا تکوینی (در فرایند تدریس با هدف شناسایی قوت و ضعف دانشجویان) و آزمون پایانی یا تراکمی (پایان یک دوره یا مقطع آموزشی با هدف قضاوت در مورد تسلط دانشجویان) برگزار گردد.

				عملی: کلاسهای آزمایشگاهی		را بداند ۴- این اصطلاحات را با معادل آنها در زمان جنینی مقایسه کند.			
--	--	--	--	-----------------------------	--	---	--	--	--

۲		استخوانها و مفاصل تنه	دانشجو در پایان دوره بایستی بتواند: ۱- استخوان های : مهره ها، دنده ها و جناغ را بشناسد. ۲- مهره های مناطق گردن، کمر و سینه را شناسایی کند. ۳- با حفره قفسه سینه به عنوان یک واحد آشنا شده و ورودی و خروجی آن را بیان کند ۴- شکستگی های هر یک از استخوان ها را بداند ۵- با ساختمان دیسک بین مهره ای و عارضه پرولاپس دیسک آشنا شود.	شناختی	تئوری: به صورت کنفرانس و پرسش و پاسخ و با استفاده از پروژکتور اسلاید و وایت بورد عملی: کلاسهای موزه و سالن تشریح	اسلاید، استخوان، مولاژهای استخوانی، اسکلت	۱۳۵ دقیقه	مطالعه دروس و آمادگی لازم در کلاس های عملی	تئوری و عملی
---	--	-----------------------	--	--------	--	---	-----------	--	--------------

۳	جدارهای قفسه سینه شامل عضلات، عروق و اعصاب	دانشجو در پایان دوره بایستی بتواند: ۱- عضلات جدار قفسه سینه را بشناسد و در روی جسد آنها را نشان دهد ۲- با ساختمان دیافراگم، عصب دهی و خونرسانی و عمل آن آشنا شود ۲- موارد بالینی در ارتباط با نقص این عضلات مانند سندروم پولند و کنف بالدار را بداند. ۳- با عروق و اعصابی که در تغذیه جدار قفسه سینه شرکت می کنند آشنا شده و محل انشعاب آنها را بداند. ۴- با غده پستان، خون رسانی، تخلیه وریدی و لنفی آن آشنا شود.	شناختی	تئوری و عملی (مشابه با جلسه قبل)	اسلاید، مولاژ و جسد	۱۳۵ دقیقه	مطالعه دروس و آمادگی لازم در کلاس های عملی	امتحان تئوری و عملی
---	--	---	--------	----------------------------------	---------------------	-----------	--	---------------------

ردیف	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی : شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطه	روش یاددهی* یادگیری	مواد و وسایل آموزشی	زمان جلسه (دقیقه)	تکالیف دانشجوی	نحوه**ارزشیابی و درصد آن
۴	حفرات جنبی و دستگاه تنفس در قفسه سینه و نکات بالینی آنها	دانشجو در پایان دوره بایستی بتواند: ۱- مشخصات آناتومیک نای و دو ریه را بشناسد ۲- مجاورات نای و ریه ها را بداند ۳- جنب، بن بست های جنبی و مجاورا ت آنها را بداند ۴- خون رسانی، تخلیه وریدی و لنفی ریه ها و پردهای جنب را بداند ۶- نکات بالینی ریه ها و پرده های جنب را بداند ۷- با فشار منفی فضای جنب و علت آن آشنا شود	شناختی	تئوری و عملی (مشابه با جلسه قبل)	اسلاید، جسد و مولاز	۱۳۵ دقیقه	مطالعه دروس و آمادگی لازم در کلاس های عملی	امتحان تئوری و عملی
۵	موقعیت قلب و حفره پریکارد و نکات بالینی آن در قفسه سینه	دانشجو در پایان دوره بایستی بتواند: ۱- آناتومی قلب را بشناسد ۲- ضمن شناختن شاخه های شریانی قلب، با عروق بغرنج آن آشنا شود ۳- با نکات بالینی از جمله جراحی بی پاس تا حدودی آشنا شود ۴- پوشش های اطراف قلب را بخوبی بشناسد	شناختی	تئوری و عملی	اطلس، اسلاید، مولاز، تصاویر سه بعدی، جسد	۱۸۰ دقیقه	مطالعه دروس و آمادگی لازم در کلاس های عملی	امتحان تئوری و عملی

* روش یاددهی - یادگیری می تواند شامل: سخنرانی، مباحثه ای - گروهی کوچک، نمایشی - حل مسئله - پرسش و پاسخ - گردش علمی، آزمایشی

** آزمون ها بر اساس اهداف می توانند به صورت آزمون ورودی (آگاهی از سطح آمادگی دانشجویان) مرحله ای یا تکوینی (در فرایند تدریس با هدف شناسایی قوت و ضعف دانشجویان) و آزمون پایانی یا تراکمی (پایان یک دوره یا مقطع آموزشی با هدف قضاوت در مورد تسلط دانشجویان) برگزار گردد.

						۵-اسکلت لیفی قلب، دستگاه هدایتی آن و مشخصات آناتومیک محفظه های قلبی را بشناسد			
امتحان تئوری و عملی	مطالعه دروس و آمادگی لازم در کلاس های عملی	۱۳۵ دقیقه	اطلس، اسلاید، مولاژ، تصاویر سه بعدی، جسد	تئوری و عملی	شناختی	دانشجو در پایان دوره بایستی بتواند: ۱- میان سینه ها را شناخته و محتویات هر یک را نام ببرد ۲- با هر یک از عناصر میان سینه خلفی آشنا شود ۳- با مجاورات میان سینه خلفی آشنا شود ۴- با ارتباطات پورت- کاوال آشنا شود و در کنار آن علت واریس ها را در نارساییهای کبدی توجیه کند ۵- سوراخهای موجود در روی دیافراگم را بشناسد و با فتق مرتبط آشنا شود	اعضاء میان سینه های فوقانی، قدامی، خلفی	۶	

ردیف	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی: شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطه	روش یاددهی* یادگیری	مواد و وسایل آموزشی	زمان جلسه (دقیقه)	تکالیف دانشجوی	نحوه**ارزشیابی و درصد آن
۷	عضلات جدار شکم و کانال اینگوینال	دانشجو در پایان دوره بایستی بتواند: ۱- عضلات جدار های قدامی- طرفی و خلفی شکم را بخوبی شناخته و عمل هر یک را شرح دهد ۲- با مسیر، محتویات و دیواره های کانال اینگوینال آشنا شود. ۳- با دو نوع فتق اینگوینال مستقیم و غیر مستقیم آشنا شود و قادر باشد فتق های اینگوینال را از فتق های رانی تشخیص دهد ۴- با چارچوب کلی علت ایجاد کانال اینگوینال آشنا شود ۵- با برخی از جراحی های ساده کانال آشنا شود	شناختی	تئوری و عملی	فیلم، اسلاید، جسد و مولاژ	۱۳۵ دقیقه	مطالعه دروس و آمادگی لازم در کلاس های عملی	امتحان تئوری و عملی
۸	صفاق و حفرات صفاقی در شکم	دانشجو در پایان دوره بایستی بتواند: ۱- درک درستی از صفاق داشته باشد ۲- محتویات بورس امتتالیس را بداند ۳- تفاوت فضاها و حفرات صفاقی زنانه و مردانه را بداند ۴- با فتق های درونی شکم آشنا شود	شناختی	تئوری و عملی	جسد و اسلاید	۹۰ دقیقه	مطالعه دروس و آمادگی لازم در کلاس های عملی	امتحان تئوری و عملی

* روش یاددهی - یادگیری می تواند شامل: سخنرانی، مباحثه ای - گروهی کوچک، نمایشی - حل مسئله - پرسش و پاسخ - گردش علمی، آزمایشی

** آزمون ها بر اساس اهداف می توانند به صورت آزمون ورودی (آگاهی از سطح آمادگی دانشجویان) مرحله ای یا تکوینی (در فرایند تدریس با هدف شناسایی قوت و ضعف دانشجویان) و آزمون پایانی یا تراکمی (پایان یک دوره یا مقطع آموزشی با هدف قضاوت در مورد تسلط دانشجویان) برگزار گردد.

۹	دستگاه گوارش و نکات بالینی آن	دانشجو در پایان دوره بایستی بتواند: ۱- با قسمت های مختلف لوله گوارش تا راست روده آشنا شود ۲- غدد ضمیمه دستگاه گوارش را دانسته و وظایف آنها را بازگو نماید ۳- مجاورات مهم هر یک از بخش های فوق را بداند ۴- نکان بالینی و کلینیکال آناتومی مرتبط را بداند	شناختی	تئوری و عملی	جسد، اسلاید، مولاژ	۲۷۰ دقیقه	مطالعه دروس و آمادگی لازم در کلاس های عملی	امتحان تئوری و عملی
---	-------------------------------	---	--------	--------------	--------------------	-----------	--	---------------------

ردیف	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی: شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطه	روش یاددهی* یادگیری	مواد و وسایل آموزشی	زمان جلسه (دقیقه)	تکالیف دانشجو	نحوه**ارزشیابی و درصد آن
۱۰	دستگاه ادراری	دانشجو در پایان دوره بایستی بتواند: ۱- بخش های مختلف دستگاه ادراری را بشناسد ۲- مجاورات کلیه ها و حالب ها شکمی را نام ببرد ۳- با نکات بالینی مرتبط با کلیه ها و تنگی های حالب آشنا شود	شناختی	تئوری و عملی	اسلاید، مولاژ، جسد و فیلم	۱۳۵ دقیقه	مطالعه دروس و آمادگی لازم در کلاس های عملی	امتحان تئوری و عملی
۱۱	عروق و اعصاب و لنف شکم	دانشجو در پایان دوره بایستی بتواند: ۱- شاخه های منشعب از آنورت شکمی که در تغذیه دستگاه گوارش دخیل هستند، را نام	شناختی	تئوری و عملی	اسلاید، جسد و مولاژ	۹۰ دقیقه	مطالعه دروس و آمادگی لازم در کلاس های عملی	امتحان تئوری و عملی

* روش یاددهی - یادگیری می تواند شامل: سخنرانی، مباحثه ای - گروهی کوچک، نمایشی - حل مسئله - پرسش و پاسخ - گردش علمی، آزمایشی

** آزمون ها بر اساس اهداف می توانند به صورت آزمون ورودی (آگاهی از سطح آمادگی دانشجویان) مرحله ای یا تکوینی (در فرایند تدریس با هدف شناسایی قوت و ضعف دانشجویان) و آزمون پایانی یا تراکمی (پایان یک دوره یا مقطع آموزشی با هدف قضاوت در مورد تسلط دانشجویان) برگزار گردد.

						برده و انشعابات اصلی آنها را بداند ۲- با سیستم وریدی پورت آشنا شده و نقش آن را بیان کند ۳- تخلیه لنفاوی شکم را بداند ۴- خون رسانی، تخلیه وریدی و لنفی کلیه ها و حالب را یاد گرفته و با نکان بالینی مرتبط آشنا شود			
--	--	--	--	--	--	---	--	--	--

نحوه ارائه درس و روش تدریس: تئوری-عملی

تکالیف (وظایف) دانشجوی: مطالعه و پرسش و پاسخ

نحوه ارزشیابی: امتحان تئوری و عملی

وسایل کمک آموزشی و رسانه های آموزشی: کامپیوتر، اسلاید، مولاژ، استخوان، جسد

زمان و مکان ارائه درس: طبق برنامه آموزش

مقررات درس و انتظارات از دانشجویان: مطالعه درس و پاسخ به سوالات

منابع: آناتومی بالینی اسنل ۲۰۱۹، آناتومی گری برای دانشجویان ۲۰۲۰